

Finnish
Consulting
Group

RAHKOLA- HAUTAKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

OULAISTEN KAUPUNKI

5.8.2026

P57061

Sisällys

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus.....	4
2	Hankkeen tausta ja aiempi käsittely päätöksenteossa.....	4
1	Suunnittelutehtävä ja tavoitteet	6
2	Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)	8
3	Suunnittelun lähtökohdat	9
3.1	Suunnittelualueen nykytila.....	9
3.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	15
3.3	Maakuntakaava	16
3.4	Yleiskaavat ja asemakaavat	22
3.5	Maanomistus	23
3.6	Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet	23
4	Selvitykset ja vaikutusten arviointi	25
7.1	Selvitykset.....	25
4.1	Vaikutusten arviointi.....	26
5	Osallistuminen ja vuorovaikutus	26
5.1	Osalliset	26
7.2	Viranomaisyhteistyö	27
6	Suunnitteluvaiheet ja aikataulu.....	27
7.3	Kaavoituksen vireilletulo (Kevät 2026)	27
7.4	Yleiskaavan valmisteluvaihe (08-09/2026)	27
7.5	Yleiskaavan ehdotusvaihe (syksy 2026)	28
7.6	Yleiskaavan hyväksymisvaihe (Syksy 2026)	28
7	Tiedottaminen	28
8	Yhteystiedot.....	29

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksianton ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

2 Hankkeen tausta ja aiempi käsittely päätöksenteossa

Oulaisten kaupunginvaltuusto on päätöksellään 10.12.2025 § 81 hyväksynyt hanketta koskevan alueidenkäyttölain (132/1999) 77 a §:ssä tarkoitetun Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan siten, että osayleiskaavaa voidaan käyttää tuulivoimaloiden rakentamisluvan myöntämisen perusteena kaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueilla. Oulaisten kaupunginvaltuuston päätös ei ole kuitenkaan tullut muutoksenhakuajan päättymisen jälkeen lainvoimaiseksi, sillä kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle neljä (4) valitusta. Valituskirjelmissä muutoksenhakijat ovat muun muassa vaatineet, että Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden tulee kumota Oulaisten kaupunginvaltuuston päätös 10.12.2025 § 81 Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä lainvastaisena.

Tutustuttuaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön ja sen liitteinä olleisiin muutoksenhakijoiden valituksiin Oulaisten kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.3.2026 todennut, että valituksissa esitetty henkilö on osallistunut esteellisenä kaupunginvaltuuston kokoukseen 26.5.2021 ja kaupunginhallituksen kokoukseen 25.3.2024, joissa on käsitelty muun muassa Rahkola-Hautakankaan kaavoitussopimuksen hyväksymistä sekä rakennuskiellon asettamista Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan alueelle.

Koska kaava-asian käsittelyyn on osallistunut esteellinen henkilö, asiassa on tapahtunut hallintolain (434/2003) 8 luvussa tarkoitettu menettelyvirhe. Menettelyvirheestä johtuen myös kaupunginvaltuuston päätös 10.12.2025 § 81 Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Tämän vuoksi kaavaprosessi käynnistetään uudelleen ilman, että kaavan sisältöön tehdään muutoksia.

Tavoitteena on nopea kaavaprosessi jo kertaalleen hyväksytyn aineiston osalta. Aineistoa ei ole tavoitteena muuttaa oleellisesti tässä uudessa kaavaprosessissa. Tarkennukset vaikutusten arviointiin ovat mahdollisia.

Taulukko 1 Aiemman kaavoitusmenettelyn vaiheet

Tapahtuma	Aika
YVA-lain 8 §:n mukainen ennakkoneuvottelu	15.3.2021
Osayleiskaavoituksen vireilletulo (kaavoitussopimuksen hyväksyminen), Oulaisten kaupunginvaltuusto	26.5.2021 § 36
YVA-menettelyyn liittyvä seurantaryhmän kokous	10.6.2021
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen, Tekninen lautakunta	30.6.2021
YVA-ohjelma ja Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä	5.8.–3.9.2021
Yleisötilaisuus, YVA-ohjelma ja vireilletulo	10.8.2021
Aloituskokouksen viranomaisneuvottelu	26.1.2023
YVA-menettelyyn liittyvä seurantaryhmän kokous	18.4.2023
Osayleiskaavan valmisteluaineiston nähtäville asettaminen, Tekninen lautakunta	22.8.2023 § 109
Osayleiskaavan valmisteluaineisto ja Natura-arviointi nähtävillä	31.8.–9.10.2023
Hankkeen YVA-selostus nähtävillä	10.8.–9.10.2023
Yleisötilaisuus, YVA-selostus ja kaavan valmisteluaineisto	4.9.2023
Perusteltu päätelmä YVA-selostuksesta	8.12.2023
Lausunto Natura-arvioinnista	9.11.2023
Työneuvottely ELY-keskuksen kanssa	16.8.2024
Työneuvottelu ELY-keskuksen kanssa	15.11.2024
Osayleiskaavan kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen, Tekninen lautakunta	22.4.2025

Osayleiskaavaehdotus nähtävillä	8.5.–9.6.2025
Yleisötilaisuus, kaavaehdotus	15.5.2025
Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu	15.10.2025
Kaavan hyväksyminen, Oulaisten kaupunginvaltuusto	10.12.2025 § 81

1 Suunnittelutehtävä ja tavoitteet

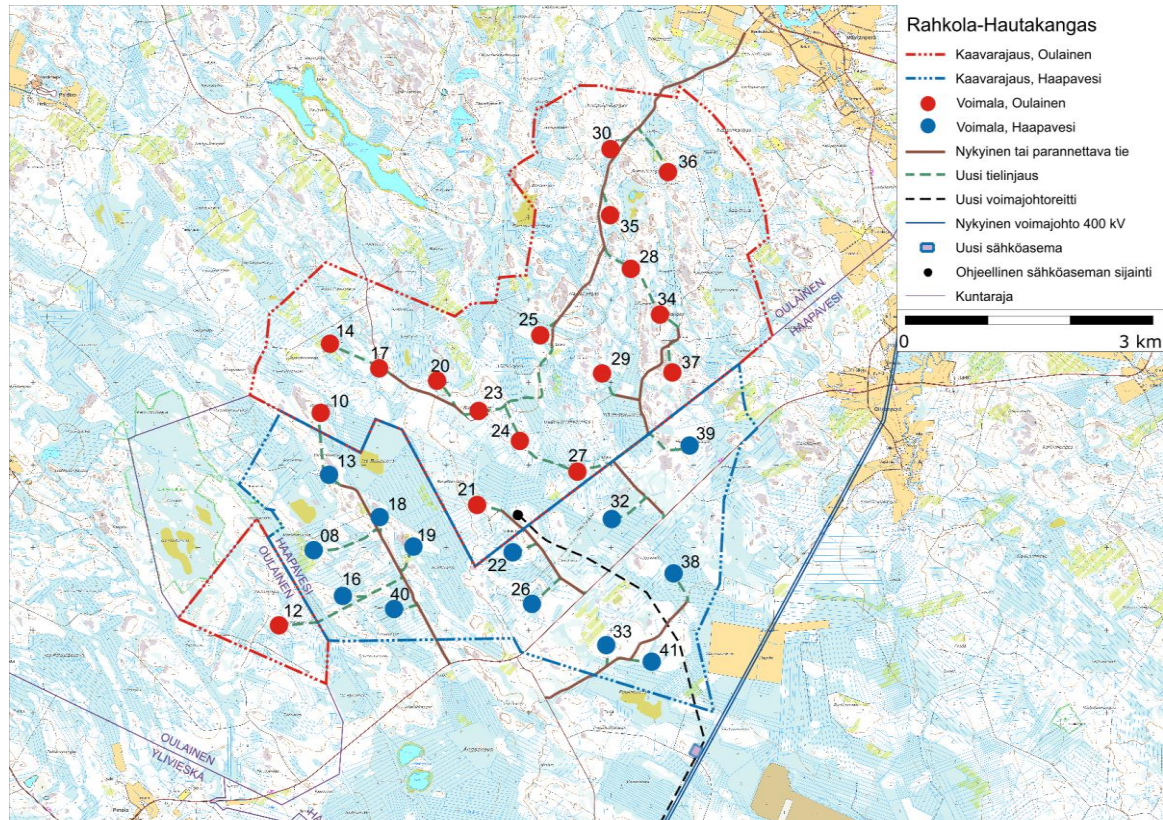
Hautakangas Wind Oy (OX2 Finland Oy) suunnittelee tuulivoimapuistoa Oulaisten ja Haapaveden kaupunkien alueelle.

Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alue sijoittuu Oulaisten ja Haapaveden kaupunkien alueelle. **Oulaisten kaupungissa Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alue käsittää 17 tuulivoimalaa ja kaavoitettavan alueen koko on noin 2000 hehtaaria.** Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 300 metriä maanpinnasta.

Haapaveden kaupungissa Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alue käsittää 13 tuulivoimalaa ja kaavoitettavan alueen koko on noin 1300 hehtaaria. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 300 metriä maanpinnasta.

Osayleiskaava laaditaan siten, että sitä voidaan käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena AKL:n 77a §:n mukaisesti. Hankkeelle on toteutettu YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely.

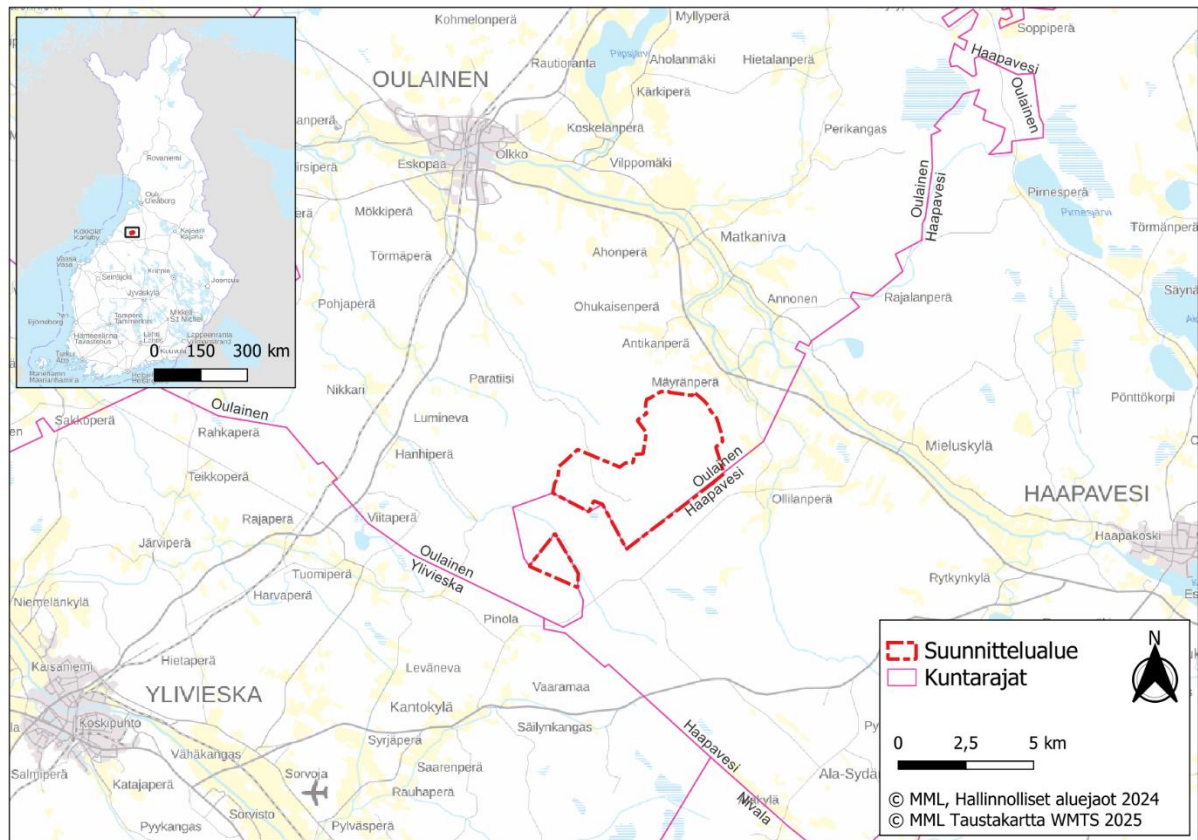
Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Oulaisten kaupunginvaltuusto.

Kuva 1. Tuulivoimapuistohankkeen alue Haapaveden ja Oulaisten kaupunkien alueella.

Oulaisten keskusta sijaitsee noin 10 kilometriä suunnittelualueesta pohjoiseen ja Haapaveden keskusta noin 17 kilometriä suunnittelualueesta itään. Ylivieskaan ja Nivalaan on matkaa noin 20 kilometriä. Hanke sijoittuu kahden kaupungin alueelle (Oulainen ja Haapavesi).

Hankkeen käyttöön on suunniteltu rakennettavaksi sähköasema alueen eteläosaan Haapaveden rajan tuntumaan. Sähkölinja suuntautuisi sieltä lounaaseen Fingridin 400 kV Pikkarala-Alajärvi – voimajohtolinjan yhteyteen. Sähköverkkoliityntä toteutettaisiin yhdessä eteläpuolisen Haapaveden Puutionsaaren tuulivoimahankkeen kanssa. Liittymispisteenä kantaverkkoon olisi Uusnivalan sähköasema (20 km etelään).

Kuva 2. Kaavoitettavan alueen raja Oulaisten kaupungissa.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Tuulivoimahanke on edellyttänyt ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) laatimista. Kaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyssä sekä aiemmassa osayleiskaavaprozessissa laadittuja selvityksiä, YVA-menettelyn tuloksia sekä YVA-menettelystä saatua palautetta. Perusteltu päätelmä on saatu 8.12.2023.

3 Suunnittelun lähtökohdat

3.1 Suunnittelualueen nykytila

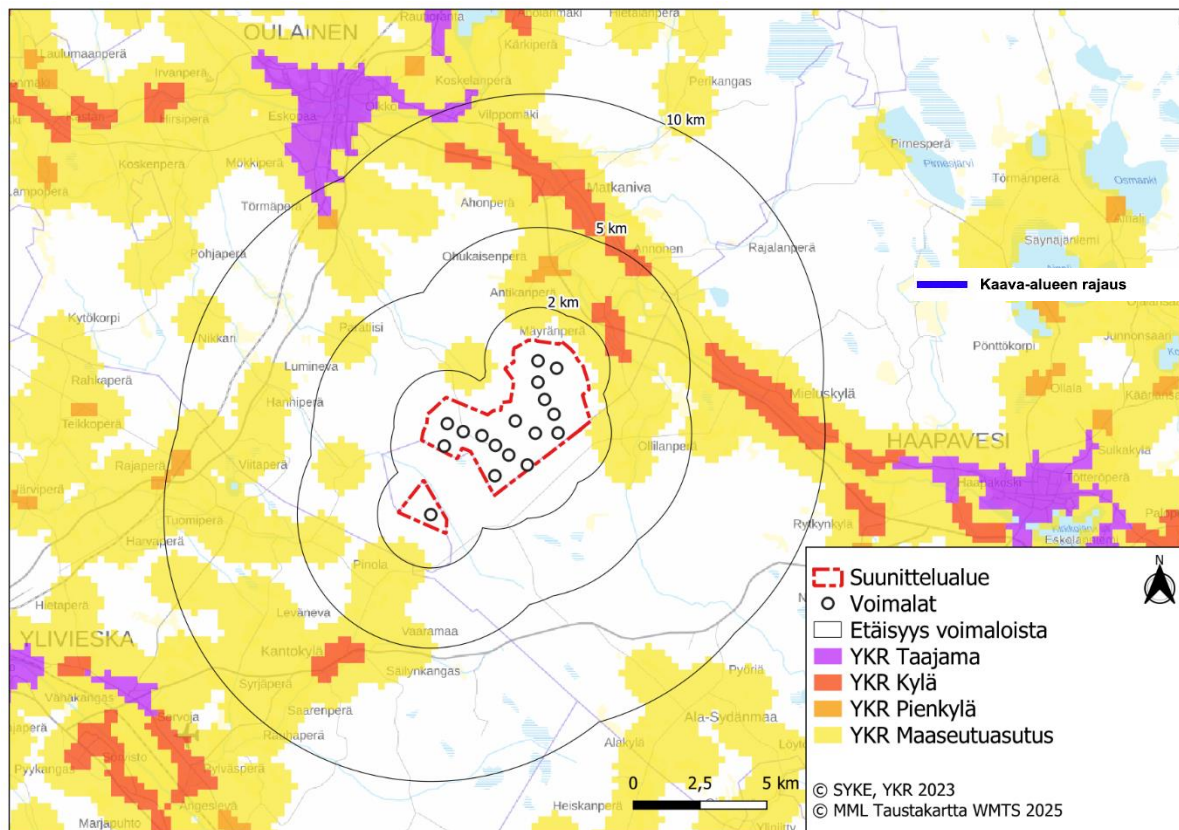
Lähin taajama-asutus sijaitsee Oulaisten keskustassa noin yhdeksän kilometrin etäisyydellä. Kaava-alueen ympäristö on harvaan asuttua. Alle 2 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista ei sijaitse asuin- tai lomarakennuksia, eikä alle 2 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista asu yhtään asukasta.

Alue ja sen lähiympäristö on pääosin metsätalousaluetta ja maaseutua. Lähin taajama-asutus sijaitsee Oulaisten keskustassa noin 9 km etäisyydellä lähimmästä suunnittelusta tuuli-voimalasta. Nykyisellään alueelle sijoittuu runsaasti ojitettuja turvemaita. Kaavoitettavalla alueella on kattavasti metsätieverkoston.

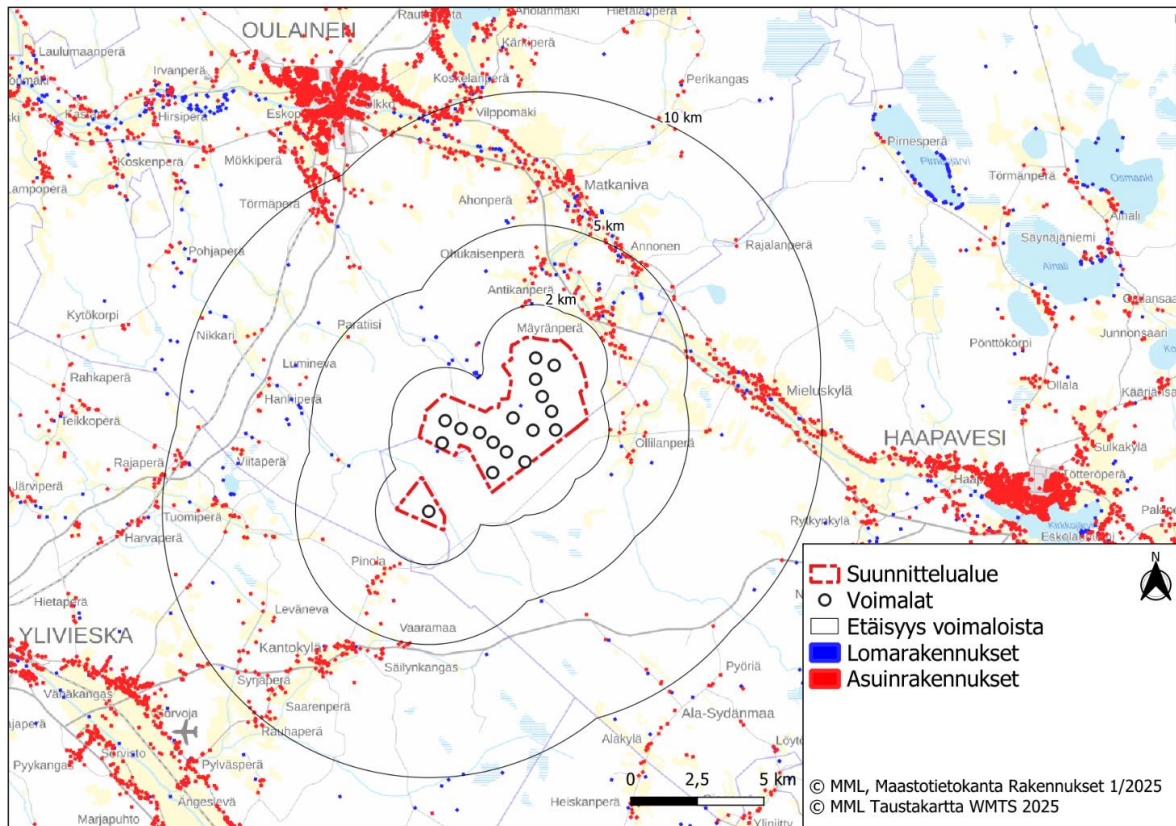
Oulaisten kaupunki on tarkistanut hankealueelle tai melualueelle sijoittuvien rakennusten rakennuslupatiedot. Hankealueelle tai 40 dB:n melualueelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia.

Kaava-alueen ympäristö on harvaan asuttua. Tilastokeskuksen ruututietokannan mukaan alle 2 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista ei asu yhtään asukasta. Alle 5 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista asuu 193 asukasta.

Oulaisten kaupunginvaltuuston tahtotila voimaloiden ja asutuksen välisen etäisyyden osalta on vähintään 2 km.

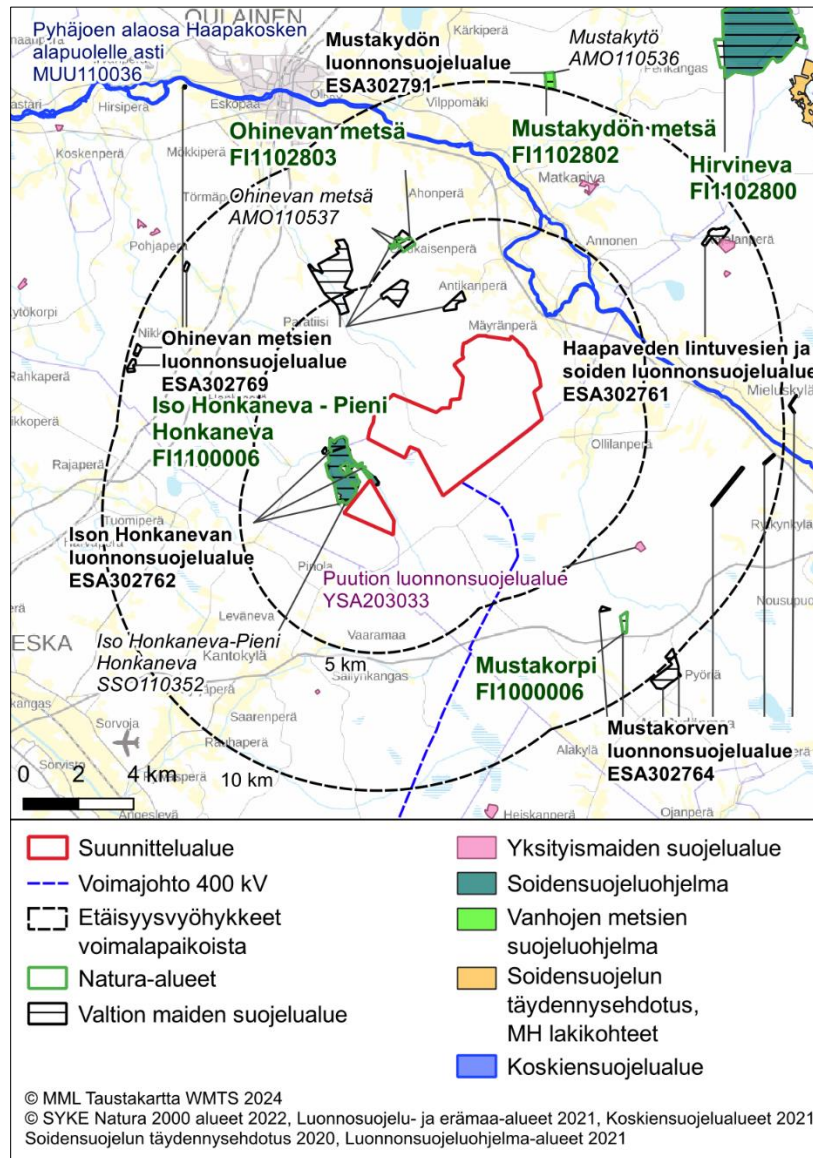

Kuva 3. Suunnittelualueen lähiympäristön yhdyskuntarakenne Suomen ympäristökeskuksen YKR-aineiston mukaisesti.

Kuva 4. Suunnittelualueen lähiympäristön asutus Tilastokeskuksen ruututietokannan mukaan.

Suunnittelualueelle ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Suunnittelualueen länsipuolelle sijoittuu Iso Honkanen – Pieni Honkanen Natura-alue (SAC) (FI1100006), Ison Honkanen luonnonsuojelualue (ESA302762) ja Iso Honkanen – Pieni Honkanen soidensuojelualue (SSO110352). Alueen pohjoispuolelle sijoittuu Ohinevan metsien luonnonsuojelualue, koillispuolelle Pyhäjoen koskiensuojelualue ja kaakkoispuolelle Puution luonnonsuojelualue, Mustakorven luonnonsuojelualue ja Mustakorven Natura-alue.

Kuva 5. Suunnittelualueen lähiympäristöön sijoittuvat luonnonsuojelualueet, Natura 2000 -alueet sekä suojeluohjelmien kohteet.

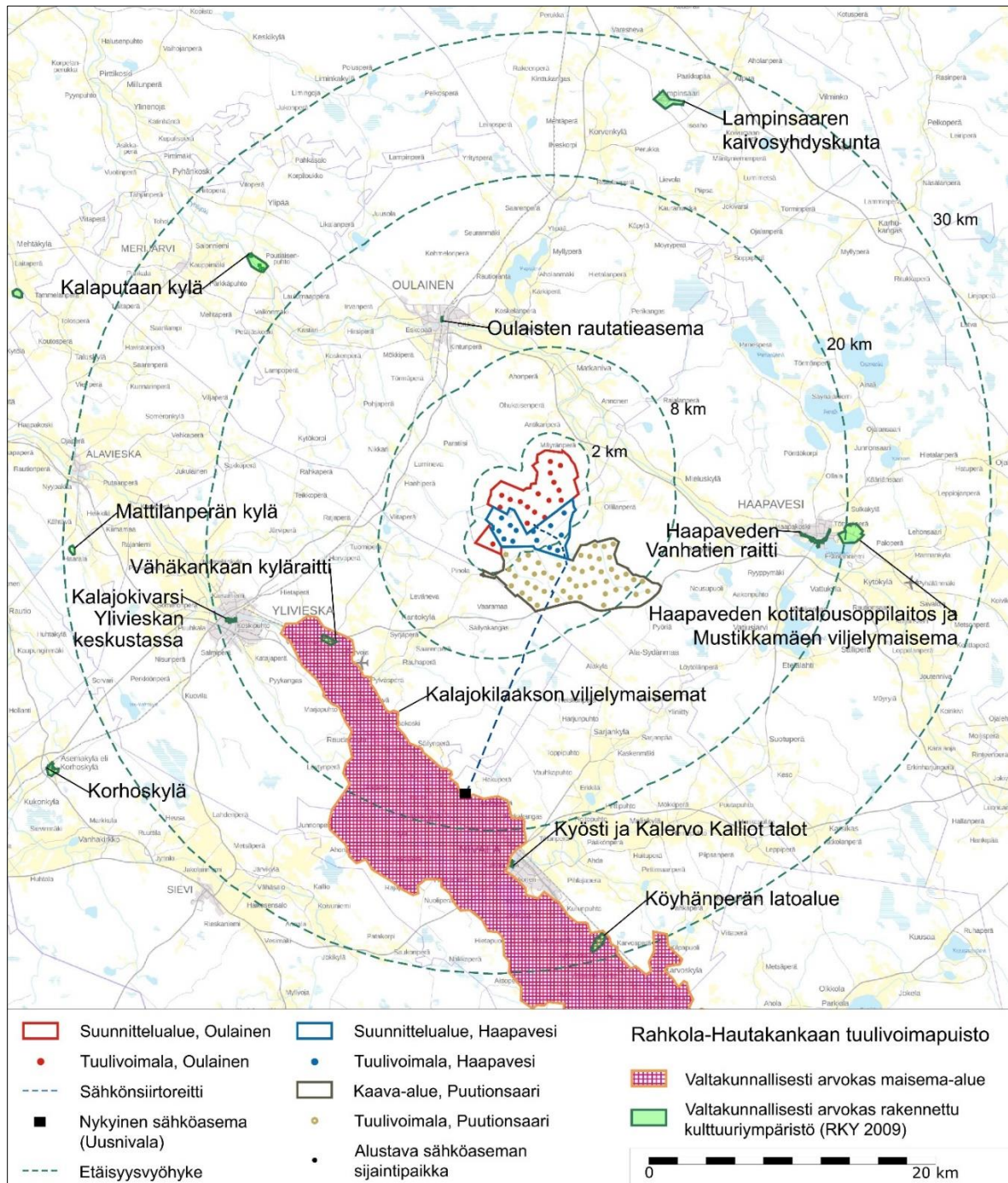
Suunnittelualueella ei ole kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita tai rakennuksia eikä suunnittelualueen lähiympäristössä sijaitse valtakunnallisia maisema-alueita. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Kalajokilaakso, sijaitsee noin 11 kilometriä suunnittelualueelta lounaaseen.

Lähimmät maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat Mieluskylän kulttuurimaisema (3,2 km etäisyydellä), Vatjusjärven kulttuurimaisema (14 km etäisyydellä) ja Mustikkamäen – Sulkakylän kulttuurimaisema ja Haapajärven rannat (15 km etäisyydellä).

Lähimmät valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristökohteet (RKY 2009) sijaitsevat 10–20 kilometrin päässä suunnittelualueesta: Oulaisten rautatieasema (10 km), Vähäkankaan kyläraitti (12 km), Haapaveden Vanhatien raitti (15 km), ja Haapaveden kotitalousoppilaitos (19 km).

Noin 5 kilometriä suunnittelualueelta lounaaseen sijaitsee lähimmät maakunnalliset kulttuurimaisema-alueet Kantokylä ja Tuomiperä.

Ennen arkeologista inventointia Rahkola-Hautakankaan YVA-selostuksen mukaiselta Oulaisten suunnittelualueelta oli tiedossa yksi ennestään tunnettu muinaisjäännös, Lippikangas 2 (1000025309, tervahauta). Lippikangas 2 ei sijoitu enää Oulaisten kaavaehdotuksen kaava-alueelle. Lisäksi pohjoisrajan tuntumaan sijoittuu Tolikka (1000019359), joka on viljelyröykkiö. Inventoinnin tuloksena hankealueelta löytyi 2 tunnetun muinaisjäännöskohteen lisäksi 5 uutta muinaisjäännöskohdetta (5 tervahautaa, tervapirtin kiuas ja rakennuksen pohja) sekä kaksi muuta kohdetta, kämpän paikka ja tuhoutunut miiluryhmä.

Kuva 6. Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet suunnittelualueen läheisyydessä. Rahkola-Hautakankaan suunnittelualue on rajattu punaisella.

3.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa Alueidenkäyttölain (AKL 132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon ja niitä tulee edistää yleiskaavoituksessa. Tuulivoimapuiston osayleiskaavaa koskevat seuraavat tavoitteet:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Suomen kilpailukyvyyn parantamiseksi ja asukkaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi on tärkeää, että alueet ja yhdyskunnat kehittyvät elinvoimaisina ja että niiden vahvuuksia ja voimavaroja voidaan hyödyntää tehokkaasti ja kestävästi.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.

Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkavuudesta.

Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

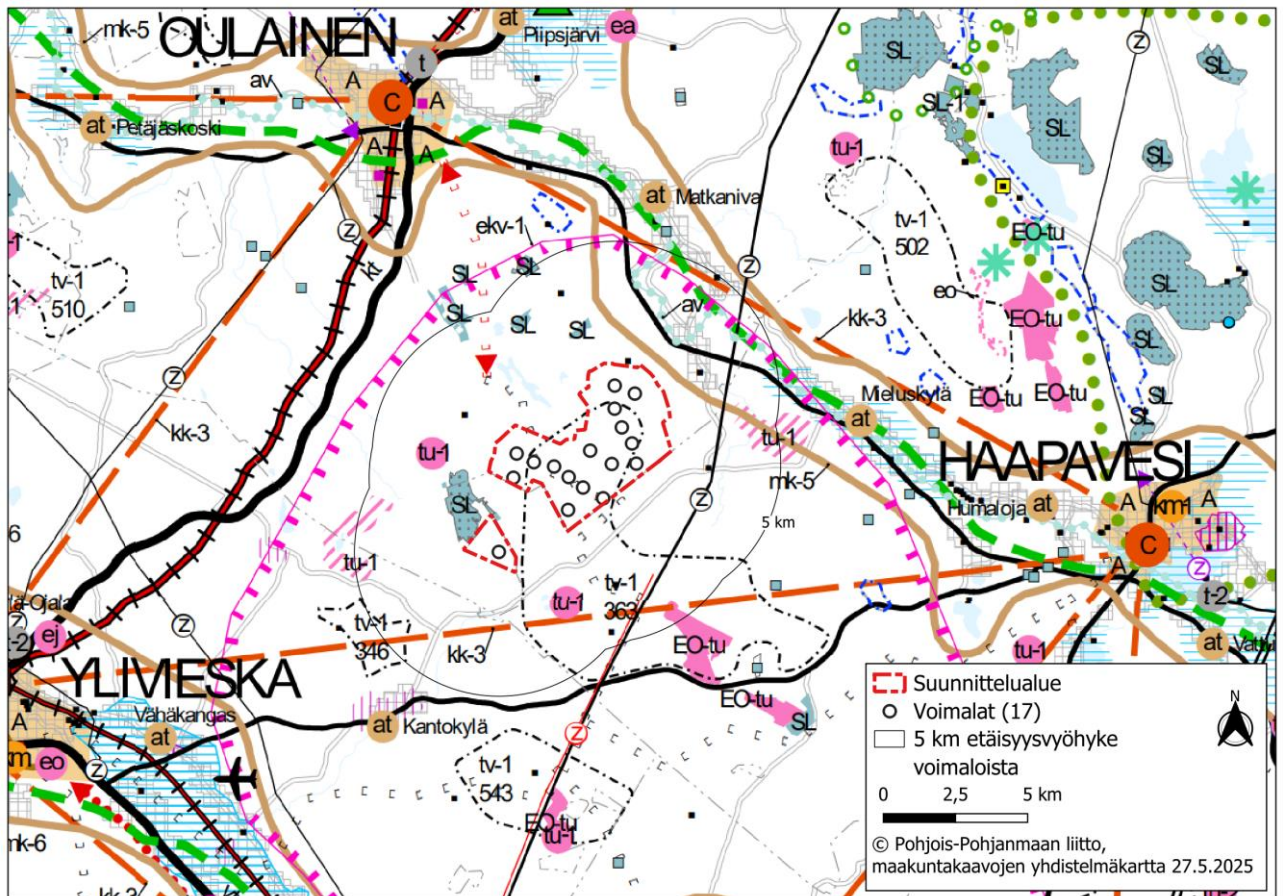
3.3 Maakuntakaava

Oulainen kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan. Pohjois-Pohjanmaalla on lainvoimaisina voimassa neljä maakuntakaavaa:

- Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava, 2011
- 1. vaihemaakuntakaava, 2017 (energiantuotanto ja -siirto, kaupan palvelurakenne, luonnonympäristö, liikennejärjestelmä ja logistiikka)
- 2. vaihemaakuntakaava, 2017 (kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet, maaseudun asutus rakenne, virkistys- ja matkailualueet, seudulliset ampumaradat ja materiaali-keskukset, puolustusvoimien alueet)
- 3. vaihemaakuntakaava, 2022 (Pohjavesi- ja kiviainesalueet, mineraalipotentiali- ja kaivosalueet, Oulun seudun liikenne ja maankäyttö, Tuulivoima-alueiden tarkistukset, Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset sekä muut tarvittavat päivitykset)

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty keväällä 2025. Maakuntahallitus on 18.8.2025 määrännyt Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan AKL:n 201 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Pohjois-Pohjanmaan liitto on kuuluttanut päätöksestä 22.8.2025.

- Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, 2025 (Energiantuotanto, varastointi ja siirto, viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu, aluerakenne ja saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen.)

Kuva 7. Suunnittelualueen sijainti Pohjois-Pohjanmaan yhdistelmämaakuntakaavassa. Hankealue on rajattu punaisella pistekatkoviivalla.

Maakuntakaavassa suunnittelualueelle tai sen välittömään läheisyyteen kohdistuvat seuraavat maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset:

tv-1
301

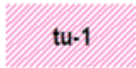
TUULIVOIMALOIDEN ALUE (tv-1) (Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava)

Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa alueidenkäyttölain 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaslostuksen alueluettelo.

Suunnittelumääräykset:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden tuulivoimahankkeet ja yhteisvaikutukset. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.

tu-1

TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-1) (1. ja 3. vmkk)

Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita.

Suunnittelumääräykset: Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset.

Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön.

MOOTTORIKELKKAILUREITTI

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.

MUINAISMUISTOKOHDE (2. ja 3. vmkk)

Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolaila (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset.

Suunnittelumääräys: Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

SL

LUONNONSUOJELUALUE (1. ja 3. vmkk)

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys: Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.

kk-3

NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (1. ja 3. vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston pää-östen mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.

OULUN ETELÄISEN ALUEEN KAUPUNKI-VERKKO (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maakunnan eteläosan maaseutukaupunkien verkko, joka muodostaa Oulun eteläisen aluekeskuksen ydinalueen.

Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kaupan ja muiden palvelujen, elinkeinoelämän, asutuksen, liikenteen ja virkistystoimintojen sijoittelussa on pyrittävä tehostamaan verkostokaupungin olemassa olevien yhdyskuntien alueiden käyttöä kuntien välisellä yhteistyöllä ja työnjaolla.

Alueen kaupunkikeskuksiin voidaan sijoittaa seutua palvelevia vähittäiskaupan suuryksiköjä, jotka tulee sijoittaa siten, että ne ovat hyvin kevyt- ja joukkoliikenteen saavutettavissa.

EO-tu**TURVETUOTANTOALUE (1. ja 3. vmkk)**

Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.

mk**MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE (2. ja 3.vmkk)**

Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaatteita.

Kehittämisperiaatteet: Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinojen, pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytykset huomioon ottaen. Loma-asutuksen ja matkailupalvelujen suunnitelmallisella kehittämisellä pyritään tukemaan maaseudun pysymistä asuttuna.

Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaiseman arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta.

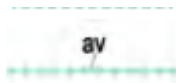
Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, vesistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle.

mk-5**Pyhäjokilaakso**

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota Pyhäjoen vedenlaadun parantamiseen. (2.vmkk)

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maiseman hoitoon sekä joen vedenlaadun parantamiseen erityisesti lohikannan elvytysohjelman tavoitteiden mukaisesti. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle. (Hanhikivikaava)

ARVOKAS VESISTÖ (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan lohikannan elvytysohjelmaan sisältyneiden jokien pääuomat, uhanalaisen eliölajiston kannalta erityisen arvokkaita virtavesistöjä ja muita erityisiä luonnon- tai kalatalousarvoja omaavia vesistöjä.

Suunnittelumääräys: Maakuntakaavassa av-merkinnällä osoitettujen vesistöjen tilaan vaikuttavat toimenpiteet on suunniteltava siten, ettei luonnon- tai kalatalousarvoja vaaranneta.

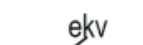
MOOTTORIKELKKAILUN YHTEYSTARVE (2.vmkk)**PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV tai 220 kV (1. ja 3.vmkk)****SEUTUTIE, YHDYSTIE TAI PÄÄKATU (1. ja 3.vmkk)**

Merkinnällä osoitetaan liikennejärjestelmän kokonaisuuden kannalta merkittävät seututiet, yhdystiet tai pääkadut.

VIHERYHTEYSTARVE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla tulee turvata virkistysalueiden ja -reittien seudullinen jatkuvuus ja kehittäminen sekä liittyminen virkistyskeskukseen, suojelualueisiin ja kulttuuriympäristöihin.

MINERAALIVARANTOALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.

Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentiaalivyöhykkeellä on erityistä yteensovittamistarvetta, esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa.

Kehittämisperiaatteet:

Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet.

UUSI VOIMAJOHTO 400 kV (Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava)

Merkinnällä osoitetaan voimajohtohankkeiden YVA-menettelyn perusteella valitut linjaukset tai muutoin rakentamisen edellytykset täyttävät voimajohtojen linjaukset (ei edellytä yleissuunnittelua tai lunastuslupavaihetta). Merkintää koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

VOIMAJOHTO 400 kV ja 220 kV (Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava)

Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

linnustoarvoja. Muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimat tulee sijoittaa ensisijaisesti Pohjois-Pohjanmaan rannikon päämuuttoreitin (PPL 2021) ja linnuston tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle.

Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävä etäisyys metsäpeurojen esiintymis- ja vasomisalueisiin sekä turvata niiden väliset ekologiset yhteydet.

Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset, myös tuulivoimatuotannon edellyttämien voimalinjojen suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä.

Tuulivoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioimiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota. Tuulivoimahankkeiden suunnittelussa ja hankekohtaisissa vaikutusten arvioinneissa tulee huomioida valuma-alueiden muutosten ja vedenpidätyksyvyn muutokset, joista helposti muodostuu ennakoimattomia kerrannaisvaikutuksia runsaan tuulivoimarakentamisen alueilla. Lisäksi tuulivoima- ja voimajohtorakentamisen on huomioitava virtavesieliösten vapaan liikkumisen turvaaminen tiestörakentamisessa, eroosioherkkyyden huomioiminen virtaamia äärevöitettäessä sekä rantavyöhykkeen olosuhteiden ja pienten virtavesien olosuhteiden turvaaminen. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa on huomioitava yhteisvaikutukset muiden suuresti maankäyttöä muuttavien hankkeiden kanssa.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä, meripelastustoiminnasta, merenkulun tutka- ja radiojärjestelmistä ja muusta toiminnasta johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden toiminta- ja rakentamisaikaisten kuljetusten vaikutukset kansallisesti ja kansainvälisesti.

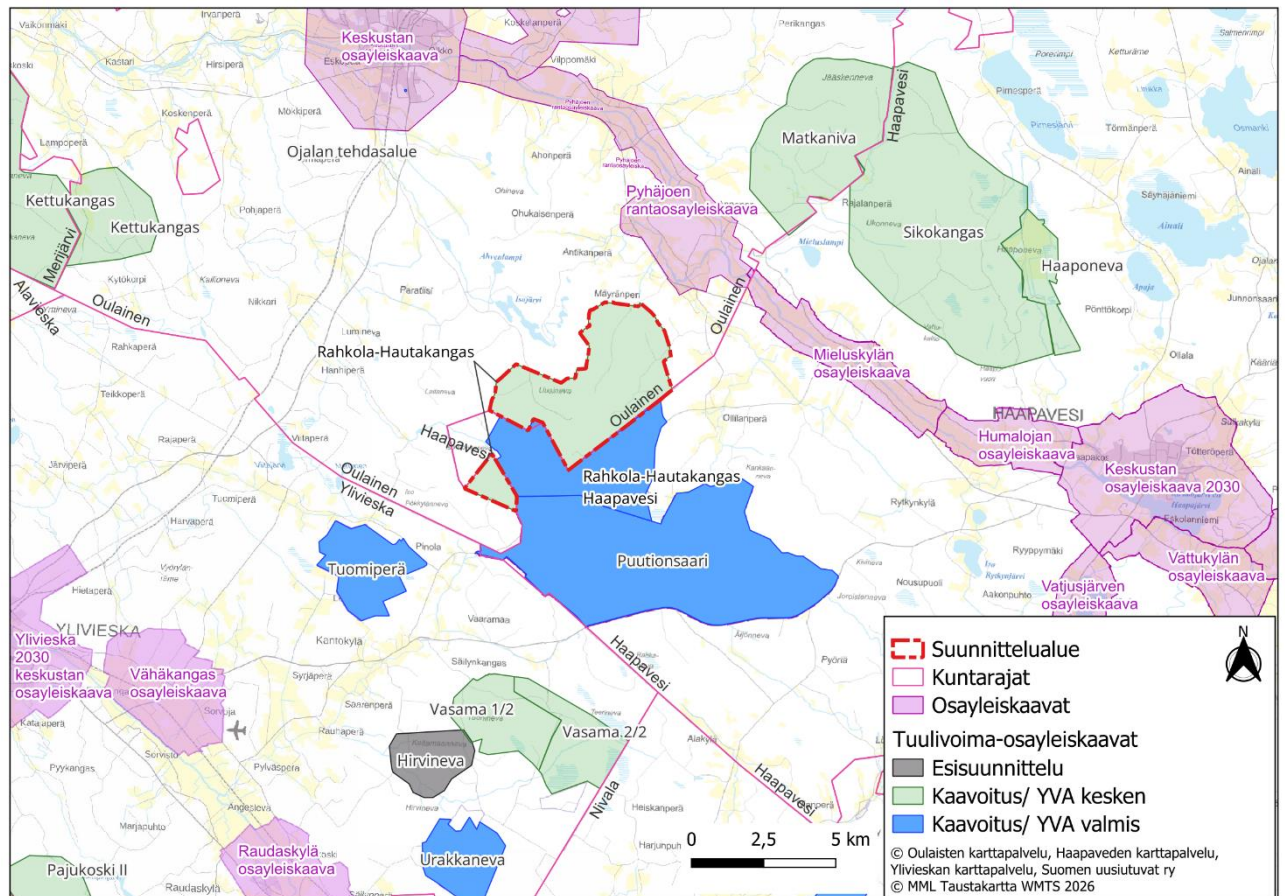
Ilmatieteen laitoksen säätutkien osalta vaikutusarvointi on tehtävä myös yli 20 kilometrin etäisyydellä sijaitseviin tuulivoima-alueisiin, jos ne sijaitsevat alle 10 kilometrin etäisyydellä 20 kilometrin etäisyysrajan sisäpuolella olevista tuulivoima-alueista. Tarvittaessa on neuvoteltava mahdollisuudesta järjestää kompensatiomittausasemia laajojen tuulivoima-alueiden yhteyteen (noin yli 10 voimalaa tai alue yli 20 km²).

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten sensori- ja tietoliikennejärjestelmien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto puolustusvoimien Pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydellä varalaskupaikoista.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä mahdollisimman varhaisessa hankevaiheessa yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkko-yhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.

3.4 Yleiskaavat ja asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Suunnittelualue rajautuu etelässä Puutionsaaren tuulivoimapuiston osayleiskaavarajaan. Puutionsaaren osayleiskaava on hyväksytty Haapaveden kaupunginvaltuustossa 22.2.2021. Suunnittelualue rajautuu myös Haapaveden puolen Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaan, joka on hyväksytty Haapaveden kaupunginvaltuustossa 15.12.2025. Mieluskylän osayleiskaava (hyv. 2009) sijoittuu suunnittelualueesta koilliseen noin 3,5 km etäisyydelle.

Kuva 8. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat yleiskaavat

Oulaisten kaupungin puolella lähin yleiskaava-alue on Pyhäjoen rantaosayleiskaava, keskustan itäpuoli (hyv. 2015), joka sijoittuu kaava-alueen pohjois-koillispuolelle, lähimmillään noin 1,5 kilometrin päähän suunnittelualueesta.

3.5 Maanomistus

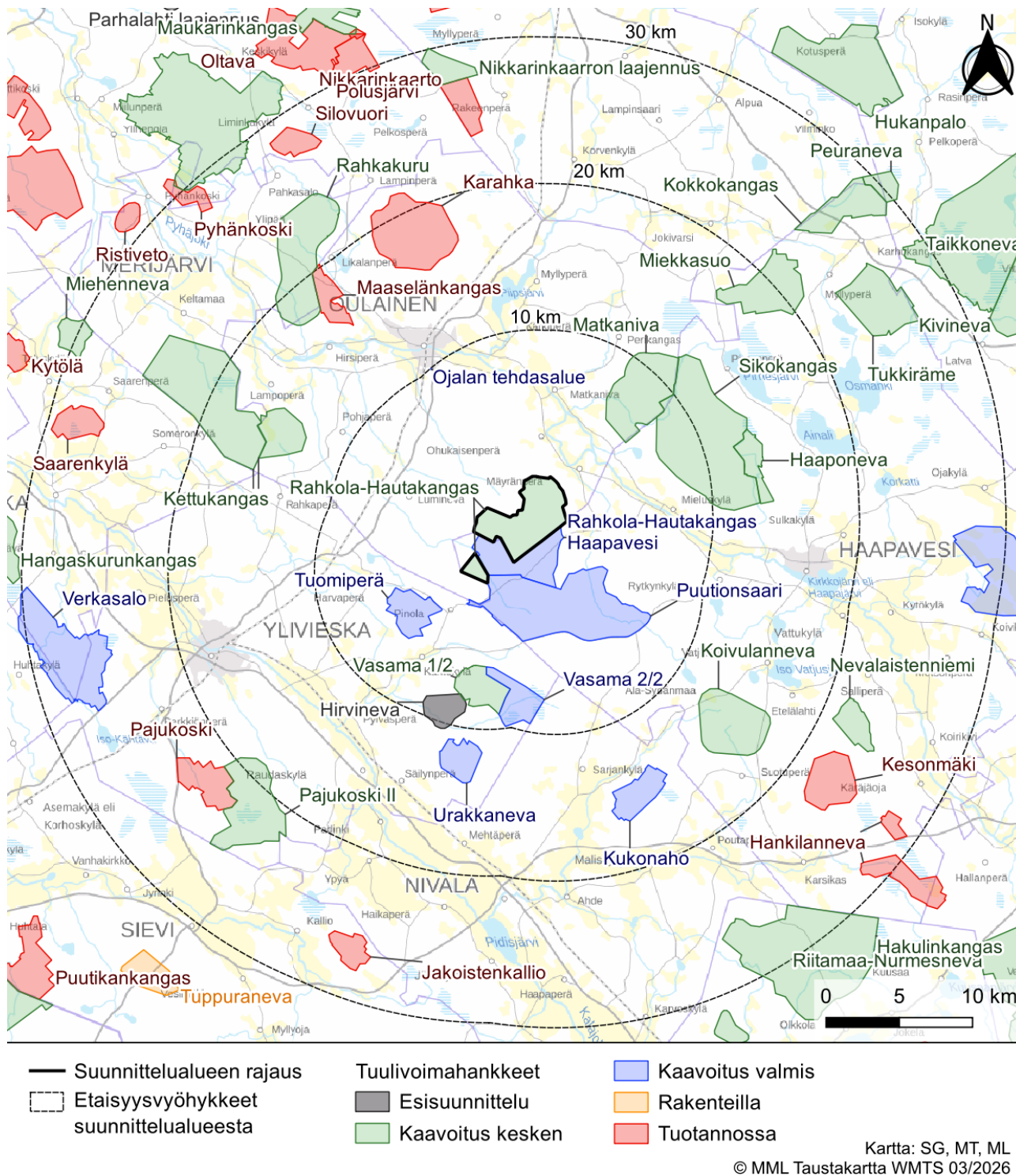
Suunnittelualueen maa-alueet ovat yksityis- sekä valtion omistuksessa. Hanketoimija on solminut maanvuokrasopimuksia alueen maanomistajien kanssa.

3.6 Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet

Lähialueen jo toiminnassa olevat tuulivoimalat ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet otetaan huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa siinä mittakaavassa kuin mahdollisia yhteisvaikutuksia arvioidaan voivan aiheutua.

Suunnittelualueen läheisyydessä, 20 kilometrin säteellä on toiminnassa Maaselänkankaan ja Karahkan tuulivoimapuistot. Muita alle 20 kilometrin päähän sijoittuu voimassa olevien tuulivoimakaavojen alueita: Puutionsaari ja Rahkola-Hautakangas Haapavedellä, Tuomiperä ja

Urakkaneva Ylivieskassa, Kukonaho Nivalassa. Lisäksi alle 20 kilometrin etäisyydelle sijoittuu kaksi muuta hanketta: Hirvineva ja Pajukoski II Ylivieskassa.

Kuva 9: Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimalat ja -hankkeet

4 Selvitykset ja vaikutusten arviointi

7.1 Selvitykset

Tuulivoimahanke on edellyttänyt ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) laatimista. Kaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyssä laadittuja selvityksiä, YVA-menettelyn tuloksia sekä YVA-menettelystä saatua palautetta. Perusteltu päätelmä on saatu 8.12.2023.

YVA-menettelyn yhteydessä on tehty vuosien 2021–2022 aikana seuraavat inventoinnit ja selvitykset, jotka palvelevat myös laadittavaa osayleiskaavaa:

- Luontoselvitykset
- Pöllöselvitys
- Metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi
- Päiväpetolintuselvitys
- Pesimälinnustoselvitys
- Kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointi
- EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajiston erillisselvitykset: liito-oravainventointi, viitasammakkoselvitys ja lepakkoselvitys
- Natura-arviointi: Iso Honkaneva – Pieni Honkaneva (FI1100006, SAC)
- Arkeologinen inventointi
- Maisematarkastelu ja havainnekuvat
- Näkemäalueanalyysi
- Melu- ja välkemallinnus
- Asukaskysely

Osalle suunnittelualueesta (eteläosa) on tehty selvityksiä myös aikaisemman Rahkolan hankkeen yhteydessä vuosina 2015 ja 2017. Suunnittelualueeseen rajoittuvan Puutionsaaren luontoselvityksiä on tehty vuosina 2017 ja 2019. Näiden aikana laadittuja selvityksiä hyödynnetään tämän hankkeen vaikutustenarvioinnissa soveltuvien osien.

Selvityksiä on täydennetty aiemman, tätä hanketta koskevan kaavaprosessin aikana. Susiselvitys on laadittu 2024. Petolintuhavaintoja koskeva selvitys on laadittu 2025.

4.1 Vaikutusten arviointi

Osayleiskaavan vaikutustenarviointi toteutetaan AKL:n 9 §:n ja MRA:n 1 §:n mukaisesti. Osayleiskaava laaditaan siten, että se täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 39 §) sekä tuulivoimaa koskevien osayleiskaavojen erityiset sisältövaatimukset (AKL 77b §).

Tuulivoimahankkeen keskeisimpiä ympäristövaikutuksia ovat tyypillisesti maisemaan kohdistuvat visuaaliset vaikutukset. Sijoituspaikasta riippuen vaikutuksia voivat aiheuttaa myös tuulivoimaloiden käyntiääni sekä roottorin pyörimisestä johtuva auringonvalon vilkkuminen. Luonnonympäristöön kohdistuvista vaikutuksista tuulivoimaloiden osalta merkittävimmät huomioon otettavat vaikutukset kohdistuvat linnustoon.

Yhteisvaikutusten arviointi painottuu yhteisvaikutuksiin muiden tuulivoimahankkeiden kanssa, mutta myös muut hankkeet (aurinkovoima- ja kaivoshankkeet) otetaan tarpeellisilta osin huomioon arvioinnissa.

5 Osallistuminen ja vuorovaikutus

5.1 Osalliset

AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työnteon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallisia ovat mm.:

- kiinteistönomistajat
- ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:
 - kaavan vaikutusalueen asukkaat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat, virkistysalueiden käyttäjät, kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat
- viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - kaupungin hallintokunnat ja lautakunnat
 - lähikunnat (Haapavesi, Ylivieska)
 - Ilmatieteen laitos
 - Lupa- ja valvontavirasto
 - Elinvoimakeskus
 - Pohjois-Pohjanmaan Liitto
 - Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Ympäristöpalvelut Helmi
 - Oulun museo ja tiedekeskus

- Puolustusvoimat, 3. logistiikkarykmentti
- Traficom
- Metsähallitus
- yhteisöt, yritykset ja valtion liikelaitokset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
 - tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt, kuten luonnonsuojeluyhdistykset ja riistanhoitoyhdistykset
 - elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt
 - muut paikallisella tai alueellisella tasolla toimivat yhteisöt kuten tienhoitokunnat ja vesiensuojeluyhdistykset
 - Telia
 - Elisa
 - Elenia
 - Radiojärjestelmien omistajat 30 km säteellä
 - Suomen Erillisverkot
 - Suomen Turvallisuusverkko Oy
 - Luonnonvarakeskus Luke
 - Fingrid Oyj

7.2 Viranomaisyhteistyö

Kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 11.6.2026. Kaavan ehdotusvaiheessa pidetään viranomaisneuvottelu tarvittaessa (AKL 66.2 §, MRA 18§).

Asianosaisilta viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavan ehdotusvaiheessa.

6 Suunnitteluvaiheet ja aikataulu

7.3 Kaavoituksen vireilletulo (Kevät 2026)

Rahkola-Hautakaankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavoitus on tullut vireille 27.5.2026 KV §35. Kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 11.6.2026.

7.4 Yleiskaavan valmisteluvaihe (08-09/2026)

Kaavan valmisteluvaihe ajoittuu elo-syyskuuhun 2026. Kaavaluonnos asetetaan nähtäville ja tällöin viranomaisille tarjotaan mahdollisuus lausunnon antamiseen. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan sanomalehdissä vaikutusalue huomioiden ja kunnan kotisivuilla

Internetissä. Nähtävillä oloaikana kaikilla osallisilla on mahdollisuus antaa mielipide kaava-luonnoksesta kirjallisesti tai suullisesti.

OAS asetetaan nähtäville samaan aikaan kaavaehdotuksen kanssa, jolloin osallisilla ja kunnan asukkailla on mahdollisuus antaa siitä mielipiteensä. OAS:n nähtäville asettamisesta tiedote-taan kuulutuksella paikallislehdessä ja kunnan internetsivuilla.

7.5 Yleiskaavan ehdotusvaihe (syksy 2026)

Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi (AKL 65 § ja MRA 19 §). Osal-linen voi jättää ehdotuksesta muistutuksen nähtävillä oloaikana. Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Tarvittaessa järjestetään viran-omaisneuvottelu (AKL 66 § ja MRA 18 §). Ehdotusvaiheen nähtäville asettamisesta tiedotetaan erikseen kuulutuksella paikallislehdessä ja kunnan internetsivuilla. Ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia tiedote-taan kirjeitse.

7.6 Yleiskaavan hyväksymisvaihe (Syksy 2026)

Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan perustellut vasti-neet.

Yleiskaavan hyväksymisestä päättää Oulaisten kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan AKL 67 §:n ja MRA 94 §:n mukaisesti. Kaava tulee voimaan, kun hyväksymispää-töksestä on kuulutettu. Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan, kun päätös on saanut lainvoi-man (MRA 93.2). Päätös saa lainvoiman valitusajan päätyttyä, jos kaavasta ei ole valitettu. Valitusaika on 30 + 7 vrk siitä, kun pöytäkirja on julkaistu.

7 Tiedottaminen

Kaavan vaiheista kuulutetaan **Seutumajakka**-lehdessä ja kaupungin kotisivuilla Internetissä. Ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia tiedotetaan kirjeitse ennen kaavaehdotuksen nähtä-ville panoa.

8 Yhteystiedot

Oulaisten kaupunki

Kaavainsinööri (kaavoittaja)
Sanna Vähäkangas
puh: 044 479 3264
sanna.vahakangas@oulainen.fi

Oulaistenkatu 12, PL 22,86300 Oulainen
kaupunki@oulainen.fi

Hanketoimija

Projektipäällikkö
Heli Harjula
puh: 040 668 2304
heli.harjula@ox2.com

Hautakangas Wind Oy, (OX2 Finland Oy)
Kansakoulukuja 1 , 00100 Helsinki
www.ox2.com/fi/

Kaavoituksesta vastaava konsultti : FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Projekti- ja asiakkuusjohtaja
Susanna Paananen (YKS-585)
+358 44 704 6236
susanna.paananen@fcg.fi

Puistokatu 2 A, 40100 Jyväskylä